De drie scenario’s nader beschouwd

De aanleiding
Het huidige bestuur van SBA heeft aangegeven per 31 december 2026 te stoppen. De meeste (recreatie)ondernemers in Appelscha participeren niet in het Bosbad. Ook hebben twee van de drie recreatieondernemers waarvan ook de grootste recreatieondernemer aangegeven het Bosbad niet als toegevoegde waarde te zien voor hun onderneming. SBA is een beherend bestuur vanwege het feit dat beheer & exploitatie risicodragend is uitbesteedt aan een marktpartij. Het Bosbad moet worden gerenoveerd in combinatie met het verduurzamen ervan. SBA nog de exploitant heeft hiervoor de middelen beschikbaar. Daarnaast is de prijs voor een entreekaartje voor inwoners en overige gasten hoog terwijl de campinggasten voor een sterk gereduceerd tarief zwemmen. Hun kaartje is afgekocht door de campingexploitanten bij de exploitant van het Bosbad. Omdat de risico’s bij de exploitant ligt wordt sterk op het kostenaspect geëxploiteerd en minder vanuit het oogpunt van de bezoeker. Het college ziet het belang van het Bosbad voor onze inwoners en dus ook onze jongeren en voor de recreatie in Appelscha. Maar heeft voor het betaalbaar houden van Het Bosbad dat vier maanden per jaar open is ook de inwoners en ondernemers van Appelscha nodig. Het is het zwembad van het dorp Appelscha en commitment van het dorp is belangrijk voor de levensvatbaarheid van het Bosbad.

Scenario 1: Gemeente neemt het Bosbad in eigen beheer
In dit scenario wordt het Bosbad eigendom van de gemeente Ooststellingwerf. Dit kan alleen als Stichting Bosbad Appelscha (SBA) bereid is het eigendom van het zwembad over te dragen. De gemeente wordt dan verantwoordelijk voor het volledige beheer, de exploitatie en het onderhoud van het Bosbad.

De gemeente heeft in het verleden bewust gekozen om het beheer en de exploitatie van het Bosbad en sportcomplex Boekhorst uit te besteden aan een commerciële partij (zoals vastgelegd in het Eindadvies Toekomstvisie Zwembaden Ooststellingwerf uit 2005), het betekent een koerswijziging als wordt gekozen om dit met eigen personeel te doen. De gemeente heeft geen traditie in het beheren van sportaccommodaties met eigen personeel, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de gemeente Weststellingwerf. Er zijn op dit moment ook geen zwaarwegende argumenten om deze rol alsnog op te pakken.

Sinds 2007 is het beheer en de exploitatie van het Bosbad risicodragend uitbesteed aan een commerciële partij. Deze partij kan btw verrekenen, wat een financieel voordeel oplevert. Wanneer de gemeente het beheer overneemt en eigen personeel inzet, vervalt dit voordeel. De gemeente blijft niet alleen financieel verantwoordelijk voor het planmatig onderhoud maar wordt ook inhoudelijk de verantwoordelijke partij.

In dit scenario is het van belang dat het beheer en de exploitatie van het Bosbad in samenhang wordt bezien met die van sportcomplex Boekhorst.

De kosten voor renovatie en verduurzaming van het Bosbad worden geraamd op €2,6 miljoen. Deze investering wordt over een periode van 20 jaar afgeschreven, wat leidt tot een jaarlijkse kapitaallast van €175.000. De jaarlijkse exploitatiesubsidie bedraagt €98.000 (peiljaar 2025). Binnen het accommodatiebudget is €185.000 beschikbaar, waardoor de budgetuitzetting € 88.000 bedraagt. De ambtelijke inzet blijft gelijk op ongeveer 100 uur per jaar.

Scenario 2: Nieuwe stichting met gemeentelijke investeringsbijdrage
In dit scenario blijft het Bosbad in handen van een lokale stichting – hetzij een vernieuwde Stichting Bosbad Appelscha, hetzij een nieuw op te richten stichting. De gemeente levert een eenmalige bijdrage voor de renovatie en verduurzaming van het zwembad, maar het beheer, de exploitatie en het onderhoud worden volledig uitgevoerd door de stichting.

Deze constructie vraagt om een deskundig en actief bestuur dat niet alleen bestuurlijke taken uitvoert, maar ook operationeel betrokken is. Het bestuur is werkgever van professionele seizoenmedewerkers (voor zwemlessen, toezicht en coördinatie) en vrijwilligers.

De stichting is verantwoordelijk voor zowel de lasten als de baten. Naast de gemeentelijke subsidie genereert zij inkomsten uit kaartverkoop en abonnementen. In tegenstelling tot een commerciële partij kan de stichting geen btw verrekenen; op basis van de beschikbare financiële gegevens heeft het dat geen nadelig gevolg voor de exploitatie.
De renovatie- en verduurzamingskosten bedragen ook in dit scenario €2,6 miljoen, met een jaarlijkse kapitaallast van €175.000. De jaarlijkse exploitatiesubsidie blijft € 98.000. Binnen het accommodatiebudget is €185.000 beschikbaar, waardoor de budgetuitzetting € 88.000 bedraagt. Het planmatig onderhoud is voor rekening van de stichting. De ambtelijke inzet wordt geschat op ongeveer 50 uur per jaar.

Scenario 3: Stoppen met gemeentelijke subsidie en beëindiging van het Bosbad
In dit scenario besluit de gemeente om de jaarlijkse subsidie aan het Bosbad volledig stop te zetten. Dit zal naar verwachting leiden tot het beëindigen van de exploitatie van het zwembad. De erfpachtovereenkomst met Staatsbosbeheer moet dan worden beëindigd, wat mogelijk leidt tot een verplichting tot sloop van de opstallen. De kosten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend.

Het beëindigen van het Bosbad heeft ook gevolgen voor de exploitatie van sportcomplex Boekhorst, bij scenario 1. Momenteel wordt personeel flexibel ingezet over beide accommodaties. Zonder het Bosbad vervalt deze mogelijkheid, wat kan leiden tot hogere personeelskosten bij Boekhorst. De exacte financiële impact hiervan is op dit moment nog niet in te schatten.

Hoewel er in de regio alternatieve zwembaden beschikbaar zijn (w.o. *Canadameer, sportcomplex Boekhorst en openluchtbaden in Veenhuizen, Bakkeveen, Jubbega en Noordwolde)*, betekent sluiting van het Bosbad een verlies van een belangrijke recreatieve voorziening voor Appelscha.

Financieel gezien valt er in dit scenario €185.000 vrij binnen het accommodatiebudget. De jaarlijkse ambtelijke inzet van ongeveer 100 uur vervalt.

Onderdeel	Scenario 1 Gemeente neemt Bosbad over	Scenario 2 (Nieuwe) stichting met gerenoveerd/verduurzaamd Bosbad en jaarlijkse budgetsubsidie	Scenario 3 Stoppen met subsidie en sluiting
Eigendom	Gemeente	Stichting (nieuw of vernieuwd)	Geen exploitatie meer
Beheer & exploitatie	Uitbesteed aan commerciële partij	Door stichting met professioneel personeel en vrijwilligers	Stopt
BTW-verrekening	Ja	Nee	Niet van toepassing
Verantwoordelijkheid planmatig onderhoud	Gemeente	Stichting	Vervalt
Jaarlijkse kapitaallast (renovatie/verduurzaming)	€175.000	€175.000	Geen
Jaarlijkse subsidie (peiljaar 2025)	€98.000	€98.000	€0 (vrijval €185.000)
Ambtelijke inzet	±100 uur/jaar	±50 uur/jaar	Vervalt
Financiële ruimte binnen accommodatiebudget	€185.000 beschikbaar	Idem	Volledige vrijval van €185.000
Financieel gevolg (- = budgetuitzetting	- € 88.000	- € 88.000	€ 185.000
Aandachtspunten	- Gemeente wordt eigenaar - Geen ervaring met exploitatie - Samenhang met Boekhorst belangrijk - Opstellen MJOP na renovatie/verduurzaming	- Vereist deskundig bestuur (= ook werkgever) - Vrijwilligers nodig - Meer autonomie, maar ook meer risico's op de exploitatie. - Opstellen MJOP na renovatie/verduurzaming	- Mogelijke sloopkosten - Juridische afwikkeling erfpacht - Negatieve impact op leefbaarheid en toerisme
Toekomstperspectief	Continuïteit gewaarborgd onder gemeentelijke regie	Continuïteit gewaarborgd met lokaal eigenaarschap	Bosbad verdwijnt, mogelijk alternatief door ondernemers